

צ'ון תורני שכונ'י

בעזה"ת אֵלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁל תְּהִי לָנוּ

גליון 699

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח"י יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פרשת השבוע פרשת אחרי מות-קדושים

בפתח האהל

רבי שמשון רפאל הירש זצ"ל באר את ענין שעירי יום הכפורים, זה לה' וזה לעזאזל, הבה ננסה לצייר את מחשבותיו של השעיר לעזאזל, אלו היה חושב: "ראו נא את הקורה עמי ועם חברי! שנינו נולדנו באותו הכפר, ביחד גדלנו, וזה לצד זה יצאנו למרעה, אולם הוא אדוק ונבחר להיות לה', ואני נבחרתי לעזאזל. "מה יצא לחברי מכך שנבחר לה'? הוא נשחט במהירות וכל האפשרויות נחסמו עבורו. ואני, לעומתו, עודני חי! ולא רק זאת, הביטו וראו: אותו אדם שעומד שם כבר מאתמול, ממתין במיוחד עבורי מיום האתמול, על מנת להוציא אותי לטיול מעניין... וגם גשר מיוחד בנו עבורי... עיני זוכות לראות עולם ומלואו, ואיני מסוגר לי בתוך ד' אמות כחברי האדוק". תוך כדי הטיול עוצר השליח בעשרה מקומות ושליחים קבלו את פני האיש המשלח, והשעיר התענג על הכבוד הגדול שהוא זכה לו: כדי לפגוש בו על אם הדרך, לא התפללו אותם עשרה יהודים במנין ביום זה! "כל הטרחה המרובה הזו", המשיך לחשוב, "נועדה כדי שארגיש טוב... כמה חשוב אני בעיניהם... כמה חבל שחברי האדוק לא זכה לכך"... וכאשר מגיע השעיר לצלע ההר, נגלית למול עיניו התהום הפעורה והוא חושב לעצמו, "אח... איזה נוף עוצר נשימה", ומפליט: "חבל שלא הצטיידתי במצלמה... חבל שחברי נפטר כבר ואינו יכול להבין את מה שהפסיד"... ובזאת עדיין לא מסתיימות הנאותיו הגדולות לשון של זהרית נקשרת לקרניו והשעיר מאושר על הכתר המהודר שניתן בראשו... ואינו יודע שכל הפעלות הללו מובילות אותו אל העזאזל, ובעוד רגע קט, כאשר ידחף אותו השליח אחרוני אל התהום הנוראה ישברו בזו אחר זו כל עצמותיו... הוא יגיע אל השדים שבמדבר, לחלקו של הסי"מ, ואלו חברו זכה להיות קרבן חטאת, דמו נשפך לפני ה' בקדש הקדשים! תיאור ציורי זה הוא בבואה למתרחש בעולמנו: מביט אדם אל חברו האדוק ואומר: ראו נא, שנינו גדלנו יחד ואנחנו שווים במראה ובקומה. הוא דווקא בחור כשרוני... כמה חבל עליו! מסכן שכזה... הלך לשיבה... מה יצא לו מכך?!... ואני מאושר עד לב השמים! רכשתי השכלה וידע רב, אני משתכר בכל חדש משכורת עתק! כל מחמדי העולם פרושים לפני, הנוף שאני נחשף לו משכר ממש... טוב לי כל כך!!... אך הוא אינו יודע כי הדרך שהוא צועד בה מובילה אותו לרסוק עצמות, הוא הפוסע לעזאזל, ואלו חברו עולה ומתעלה לפסגות קדשה וטהר.

שבת שלום שמשון אליעזר פוקס

אחד הפסוקים היותר ידועים בתורה הוא ללא ספק הפסוק "וְאֶהְבֶּתָּ לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ, אֲנִי ה'". על פניו המסור מאוד מובן, אך דורש הבנה מעמיקה. מדוע? משום שהמשימה נראית כמעט בלתי אפשרית. האם אדם מסוגל לאהוב את השני כפי שהוא אוהב את עצמו? הרי כל אדם באשר הוא אוהב את עצמו יותר מכל אחד אחר, הלא כן?

הרמב"ן בפסוק זה אומר: שזה דרישה מופלגת הקשה מאוד להשגה, ולכן וודאי שאין כוונת המצוה כפשוטה. מה כן? ממשיך הרמב"ן: "אלא, מצוות התורה שיאהב חברו בכל עניין כאשר יאהב את נפשו בכל הטוב". נתבונן ונראה, שהתורה אינה כותבת: "ואהבת את רעך כמוך", אילו כך היה נאמר, אכן היה משתמע שעלינו לאהוב את אישיותו של החבר כפי שאנו אוהבים את עצמנו, ולא ניתן לצוות על דבר כזה. התורה כותבת "ואהבת לרעך", לשון זו מורה שאין הכוונה לאישיותו של השני, אלא ציווי לאהוב את כל המגיע – לרעך. כלומר, תאהב להעניק לרעך – כמוך. לדאוג לאושרו, לטובתו ולכל צרכיו, לכל התנאים הקובעים את איכות חייו, באותה מידה שאתה דואג לעצמך. נרחיק מעליו צער כאילו אנו מרחיקים מעצמנו, נדרוש שלומו וטובתו כדרך שאנו דורשים את שלומנו וטובתנו, נשמח באושרו ונתעצב בצערו כאילו אירעו הדברים לנו.

כשם שאדם דואג לרווחתו הגשמית והרוחנית, כך ידאג לשלום חברו; וכשם שאדם משתדל להסיר מעליו צער ומכאוב, כך ישתדל להסיר מחברו. דרישה שכזו מתקבלת על הדעת, אפילו אין קרבת נפש בינו לבינינו. זו כמובן דרגה גבוהה, אך בהחלט ישימה.

זמני השבת
הדלקת נרות 6:57
מוצאי שבת 7:59
לית 8:32
 נא לשמור על קדושת הגליון
 אין לקרוא בשעת התפילה

אָהַל הַהֵלֶלֶת

יש נוהגים בימי ספירת העומר (עד יום ל"ד בעומר) שלא ללבוש בגד חדש שצריך לברך על לבישתו ברכת שהחיינו (דהיינו בגד חדש שיש שמחה בלבישתו כמו חולצה חדשה וכדומה, אבל בגד שאין מברכים עליו שהחיינו, לכל הדעות מותר ללבוש בימי הספירה). ויש מקילים בזה ללבוש בגד חדש.

יש מחמירים שלא לתפור ולתקן בגדים חדשים בימי ספירת העומר, ומנהגינו להקל בזה, ואף להנוהגים איסור בזה, מכל מקום אם עושה כן לצורך חתן שעומד להינשא בל"ד לעומר, אין בזה מנהג להחמיר כלל.

לדעת מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל, אין כל איסור או חומרא, להיזהר שלא לברך שהחיינו על פרי חדש בימי ספירת העומר, ואותם שנהגו כן, באו לידי מנהג זה בטעות מפני שכך הדין בימי בין המצרים, שבהם אין לברך שהחיינו על פרי חדש, אך בימי ספירת העומר אין מנהג להחמיר בזה כלל, מפני שימי הספירה אינם ימי אבל, כימי בין המצרים שבהם אירעו חורבן בית המקדש ושאר פורענויות, ולכן אין לברך שהחיינו וקיימנו והגענו "לזמן הזה", על זמן שנועד לפורענות לכלל האומה, אבל ימי הספירה אינם נחשבים ימי פורענות, ואדרבא, כתב הרמב"ן שקדושת ימי הספירה כימי חול המועד, ולכן אין להחמיר בזה כלל.

אבל לעניין לבישת בגד חדש בימי הספירה, ראוי להחמיר בזה בימי הספירה שלא ללבוש בגד חדש, ואם יש צורך בלבישתו, נכון להדר וללבוש ביום שבת, ואז גם יוכל לברך עליו שהחיינו. וכן במקום שמחת בר מצוה או ברית מילה יש להקל ללבוש בגד חדש בימי הספירה.

אהל לחידוש חידושים ופנינים לשולחן השבת

"לא תגנובו"

אזהרה לגונב ממון. אבל "לא תגנובו" שבעשרת הדברות אזהרה לגונב נפשות (רש"י). כפרי אחד נכנס אל בית המדרש הגדול שבולוויין להתפלל בציבור. בתום התפילה נעלם סידורו של האיש ואיננו! חיפש הכפרי בכל פינות בית המדרש אך לסידור אין זכר. לפתע נפל מבטו של האיש על ילד קט שישב בקרבת מקום, ולמד מתוך חומש. הילד, זלמליה שלימים נודע כרבי שלמה זלמן מוולוז'ין, מתלמידיו המובהקים של הגאון מוילנא ישב שקט ודומם, ושלוה הזו עוררה חשד בלב הכפרי. "אתה רואה את הילד הזה?!" לחש הכפרי באזני אחד הזקנים מבאי בית המדרש. "הוא נראה חשוד בעיני. בודאי הוא שגנב את סידורי". הזקן, שהכיר את זלמליה הקטן כילד שנועד לגדלות, קימט מצחו בזעף ונוץ בכפרי: "ש...ש...הילד הזה הנו ילד פלאים, שעליו גאוותנו וממנו תקוותנו, ואתה חושד בו שעבר על 'לא תגנובו'?! חלילה לך לחשוד בו!" בטרם הספיק הכפרי להגיב, פלח את חלל בית המדרש קול ילדוטי צלול: "אילו אמנם גנבתי את סידורו של האיש, גם אז לא הייתי עובר על 'לא תגנובו'!" בינתיים נקבצו ובאו למקום כל המתפללים, והם זקפו גבותיהם בפליאה. למה כוונתו של זלמליה הקטן? כיצד ייתכן לקחת סידור של הזולת בלי לעבור על איסור גניבה? עודם משתאים, ושוב נשמע קולו של הילד: "איסור גניבה נזכר בתורה: בעשרת הדברות שם נאמר 'לא תגנובו', ובפרשת קדושים שבחומש ויקרא, שם כתוב 'לא תגנובו'. ומפרש רש"י, שבפעם הראשונה כוונת הפסוק לגונב נפשות, ואילו בפעם השניה הכוונה היא לגונב ממון. ואם כך, בגניבת ספר או כל חפץ אחר", סיים הילד, "עוברים על 'לא תגנובו' ולא על 'לא תגנובו'..." (מעשיהם של צדיקים)

"ולא תשקרו איש בעמיתו"

השקרן – היה המגיד מקלם זי"ע אומר – הריהו גרוע מן הגנב ומן הגזלן: הגנב גונב בלילה, ואינו גונב ביום – ביום הריהו מפחד. הגזלן גוזל ביום וגוזל בלילה, אבל רק מן היחיד ולא מן הרבים – מפני הרבים הוא מפחד, ואילו השקרן משקר ביום ומשקר בלילה, הן ליחיד והן לרבים!... אל הגה"ק רבי יושע בער מבריסק זי"ע, באו יום אחד כמה וכמה עסקנים בזעקה שהכפירה ר"ל מתחזקת בעיר, והאפיקורסים הולכים ורבים, כן גדרי הצניעות בעיר נפרצו וחייבים לתקן מספר תקנות. השיב להם רבי יושע בער: וכי מה הפלא? – תמיד האמת גוברת! פער עיניהם של אותם עסקנים בתדהמה: היאך זה רבי! – לכפירה ולחוסר צניעות הוא קורא אמת? ענה להם רבי יושע בער: פשוט מאד, הכופרים נלחמים למען השקר "באמת": הם כופרים אמיתיים, אפיקורסים אמיתיים, בכל לבם – ועל כן הם מצליחים, ואילו אצלנו לא "כלי" היהודים הכשרים הנלחמים למען הדת הם כשרים באמת, אצלנו, למרבה הצער, נלחמים לעיתים קרובות למען האמת בדרך "שקר" – ועל כן אין ההצלחה מאירה לנו פנים... (פנינים)

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8566615
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

”ואהבת לרעך כמוך אני ה'”

המצווה לאהוב את חבירו קשורה לכך ש- אני ה'! לרבנו בחיי היה ויכוח עם מלך ספרד. מלך ספרד טען: אתם היהודים מדברים תמיד על הגזע היהודי ומשתבחים בכך שאתם שונים מכל העמים, אבל באמת אין הבדל מהותי בין יהודי לגוי, שניהם בני אדם, כל השוני מקורו רק בתורה שאתם מלמדים, באופי של האדם, בתורשה ובנטיית – כמוני כמוך. אולם רבנו בחיי השיב לו שהוא טועה. היהודי שונה לגמרי באופיו ובאישיותו מן הגוי, ואין ביני הם שום דמיון. מלך ספרד עמד על דעתו והבטיח שביום מן הימים הוא יוכיח לרבנו בחיי את צדקת דבריו. מה עשה? – הלך ללא ידיעת רבנו בחיי למקום שבו היו נשים יולדות, ולקח בכוח תינוק יהודי מיד לאחר לידתו. היולדת האומללה ניסתה להתנגד, אולם איש לא שמע לה. המלך שילם לה פיצויים והודיע לה שאין לה שום ברירה אחרת. לאחר מכן הלך לקצה אחר של ממלכתו ולקח משם תינוק גוי בן יומו. לשתי האמהות הוא הודיע שהבנים יגדלו בבית המלך עד הגיעם לגיל עשרים, ובגיל עשרים יורשו לשוב להוריהם. במשך כל התקופה אין להורים שום רשות לראות את הילדים, לטפל בהם או להתקרב אליהם. הילדים גדלו בבית המלך כתאומים. שניהם אכלו יחד, למדו יחד, למדו לדבר ביחד, ולא היה ניכר ביניהם שום הבדל. איש לא ידע מי מהם הוא יהודי ומיהו הגוי מלבד המלך עצמו, שהכין ברצינות את ההוכחה שהבטיח לרבנו בחיי. בהגיע הבחורים לגיל שמונה עשרה קרא המלך לרבנו בחיי ואמר לו: ”האם אתה זוכר את הויכוח שהיה בינינו לפני שמונה עשרה שנה בעניין יהודי וגוי? כעת הגיע יום פקודה. מחר אערוך אסיפה של כל שרי ויועצי, וכל המדענים וחכמי המדינה, אביא לך לשם שני בחורים ועליך יהיה להכריע מי מהם יהודי ומי מהם גוי. יכול אתה לבחון אותם בכל צורה שתמצא לנכון ולעשות להם כל תרגיל שתרצה”.

למחרת סיפר המלך את שני הבחורים בתספורת זהה, הלביש אותם באותה תלבושת, כך שהיו נראים כתאומים, והביא אותם לאסיפה. ישבו השנים כחתנים בלי לדעת דבר, וסביבם עמדו כל השרים שגם הם לא ידעו על מה ולמה הזמנו לכאן. פתח המלך וסיפר את כל השתלשלות הדברים ואת הויכוח שהיה בינו לבין החכם היהודי, והזמין אותו בחגיגות לגלות מי הוא הבחור היהודי ומיהו הגוי.

עמד רבנו בחיי במקומו, קיבל עצמו את האתגר שהוטל עליו, ושאל: ”אדוני המלך, האם יש בבית המלך ענבים?” ”ודאי” – השיב לו המלך – ”דבר לא חסר בבית המלך!” עד מהרה הובא בציווי המלך מגש מלא ענבים למאכל. אחד הבחורים הגיש ידו ולקח את אשכול הענבים, והשני הושיט ידו ולקח מן הענבים המופרדים.

מיד אמר רבנו בחיי: ”היהודי הוא מי שלקח את האשכול, והשני הוא הגוי”. השתומם המלך ושאל: ”איך ידעת?” נענה ואמר לו: ”אדוני המלך, היהודי בוחר תמיד במה שיש לו חיבור. יהודי נמשך תמיד אל המקור שבו. כולנו

מעולם הנשמות באנו מאותו מקור, וכולנו נמשכים תמיד למקור הזה. לעומת זאת לגוי – לגוי אין מקור.

הזוהר הקדוש כותב (בראשית ט') שנשמות הגויים באות מהסטרא אחרא, מהמקום שממנו באות הנפשות של הדובים והאריות, הברדלסים, הנחשים, העקרבים והיתושים. אנחנו באנו ממקור קדוש, מחלק אלוה-ממעל, ושם יש אחדות וחיבור”. (עפ”י דורש לציון)

”ואהבת לרעך כמוך”

פעם אחת ישב הצדיק רבי אברהם מפוריסוב בבית המדרש ולמד כל הלילה בהתמדה. בבוקר נגשו אליו החסידים ושאלו: רבי, התמדה כזו, ודווקא בבית המדרש לעין כל?

לאו דווקא – השיב הצדיק – אלא ישיש אחד נרדם כשהוא יושב על שולי מעילי ולא מלאני ליבי לקום ממקומי שמה אעיר אותו...

בכל פעם שהיה משה

זמזמין פחית בירה שעולה שלושה שקלים,

היה זורק שקל לצד ימין, שקל לצד שמאל,

ושקל לאחור.

יותר מאשר נהנה מהבירה, נהנה לראות את המוכר מחפש את

הכסף ברחבי החנות. המוכר כמובן זעם.

אבל מה לא עושים בשביל פרנסה?...

באחד הימים נתקע משה עם מטבע של חמישה שקלים.

כאן נקם המוכר את נקמתו המתוקה: הוא השליך את שני

השקלים של העודף, אחד מחוץ לחנות ואחד בין ארגזי הלחם

שבפתח. משה שלף שקל נוסף מארנקו וזרקו

אי שם באוויר:

”אני אקח פחית נוספת”...

קצת מאתם

"וכן יעשה לאהל מועד השוכן איתם בתוך טומאתם"

רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא, בעל ה"אוהב ישראל", נסע פעם לעיר אחת. בני המקום התכוננו כראוי לקראת בואו של האורח החשוב והכינו לו שני מקומות אכסניה, ומסרו לו הבחירה היכן יתאכסן. שני המארחים היו נגידיים ובעלי שם, לשניהם דירות מרווחות ונאות, אלא שעל אחד מהם ריננו שתוכו אינו כברו וקופה של שרצים תלויה לו מאחוריו, אלא שעניו היה ובעל מדות טובות. השני לעומת זאת, היה רחוק מעבירות, אלא שהיה בעל גאווה. בחר הרב להתאכסן אצל הראשון והסביר: "מצינו בגמרא בסוטה, שהקב"ה אומר שאינו יכול לדור יחד עם בעל גאווה במדור אחד, ואם הקב"ה כביכול אין לו שם מקום, כל שכן אני. אך הראשון, אף על פי שיש בו עבירות, הרי מפורש בתורה "השוכן איתם בתוך טומאתם", ואם הקב"ה כביכול יש לו שם אכסניה, ודאי שגם אני יכול להתארח אצלו."

"הוכח תוכיח את עמיתך"
המשיל לכך משל נפלא - הגאון רבי שרגא צבי טננבוים זצ"ל בעל 'נטע שורק': בכל בית יש שני מיני מים, מים ממעיין השתיה ומי גשמים לכביסה ולניקיון. פעם יצאה אשה לעשות קניות בשוק וציוותה על בתה הקטנה שהשאירה בבית, לא להשתמש במי הגשמים לשום דבר, ולא לשתות מהם, כי מים מזוהמים אלו עלולים לגרום למחלות. לאחר שהאשה יצאה לשוק, פרצה שריפה בבית והילדה אצה לשוק לחפש את אמה בשאלה: האם מותר לכבות את השריפה עם מי גשמים מלוכלכים? כן, בודאי שכן - צעקה האמא, אם יש שריפה אין בודקין את המים! למה הדבר דומה: למגידיים של ימינו, המטיפים מוסר, והם בעצמם אינם קדושי עליון. בשנים קדמוניות לא היו בישראל "שריפות" כה גדולות, לכן היה אומר דברי תוכחה ומוסר, רק הרב הדומה למלאך ה' צבאות, והיה בעצמו יטלית שכולה תכלת, אבל היום שבכל בית יהודי יש "שריפה", מותר לכל אדם לומר מוסר... (עולמו של אבא)

"לא תלך רכיל בעמך"
באחת הפעמים בהן נסע הרה"ק רבי אהרן הגדול מקרלין, לרבו - המגיד הק' ממעזריטש, נזדמנה לו עגלה מלאה עגלונים שנסעו לאותו הכיוון. משכך, החליטו להצטרף כולם בעגלה אחת. לאורך הנסיעה דיברו על בני עירם, מה טיבו של פלוני ומה מעשיו של אלמוני, ונכשלו בשיחתם ברכילות. לפתע שאל הרה"ק מקרלין: "הלא עגלונים אתם, ומן הסתם מבינים אתם בטיבם של סוסים". העגלונים הנהנו במרץ, הנה יהודי של צורה זקוק לדעתם... שאלם שאלות מן הגורן ומן היקב בסוסים וענייניהם, טיב השיניים והרגליים, הריצה והרכיבה, וכנהנה וכנהנה והם מחווים דעה. זה פוסל וזה משבח, מתווכחים ומסכימים - עדי הגיעו למחוז חפצם. משהגיעו לעיר והנה נודע להם שעמם נוסע הרבי מקרלין. פנו אליו בטרוניה: "אם רבי אתם, מה לכם ולסוסים?" השיבם הרה"ק רבי אהרן: "ראיתי שבדיבוריכם הורגים אתם בהבל פה. אמרתי מוטב תהרגו סוסים ולא תהרגו אנשים"... (במחשבה תחילה)

לבריאות ברכה והצלחה
יפה בת שמחה הי"ו
לאה בת שמחה הי"ו
הם וילדיהם וכל אשר להם.

סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכנ"ס **אור אבנר**
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה **19:00**

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל
שחרית - 7:30
מנחה ערבית - 19:00
שיעורי תורה מידי יום
שעה לפני מנחה

יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדי שליט"א
יום ג'
הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ד'
הרב נאור דרשני שליט"א
יום ה' -
הרב רפאל עגיב שליט"א
בשעה **20:00**
"יש קונה עולמו בשעה אחת"
שימו לב <<<<

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה
אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאל סאלם בן גיט ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת **"היכל יצחק דוד"**
רח' דוד אלעזר 18
תפילת שחרית 6:30
מנחה וערבית (סמוכות) 19:00
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית
יום א' - הרב שמשון פוקס שליט"א
יום ב' - הרב הגאון אברהם הכהן שליט"א
יום ג' - הרב שלום אטלן שליט"א
יום ד' - הרב בן יאבו שליט"א
יום ה' - הרב דניאל קמחי שליט"א

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה **20:00**
ערבית מאוחרת: יום ב' 20:45 יום ד' 20:45 יום ה' 21:00